

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Saksnr	Løpenr.	Arkiv	Saksansvarleg	Dato
2018/1207	7606/2018	031	BARDSETH	15.05.2018

Melding om vedtak i Ørsta formannskap 15.05.2018, sak 47/18

REGIONREFORM. DESENTRALISERING AV OPPGÅVER FRÅ STATEN TIL FYLKESKOMMUNANE

Saksprotokoll – Ørsta formannskap - 15.05.2018

VEDTAK:

1. *Møre og Romsdal fylkeskommune er einig i dei prinsipp og vurderingar som ekspertutvalet har lagt til grunn i sin rapport for overføring av oppgåver. Fylkestinget viser til dei grunngjevingar som blir gitt av fylkesrådmannen i saksframlegget.*
2. *Dei oppgåvene som blir anbefalt overført vil styrke fylkeskommunane i utøving av rolla som regionale samfunnsutviklarar. Forslaget vil gi fylkeskommunane fleire verkemidlar til å ivareta dei ansvarsområda som allereie ligg til det folkevalte regionale nivået. Det vil styrke fagmiljøa våre, og det vil gjere oss meir interessante som samarbeidspartnar for statlege etatar, kommunane, næringslivet og kulturaktørar. Det kan gi meir effektiv og koordinert bruk av offentlege ressursar og gi forenklingar for kommunane.*
3. *Forslaga frå ekspertutvalet vil bidra til å desentralisere makt, tydeliggjere politisk ansvar og utvikle fylkesdemokratiet.*
4. *Møre og Romsdal fylkeskommune føreset at dei nye oppgåvene til fylka blir fullfinansierte.*
5. *Møre og Romsdal fylkeskommune meiner det er viktig at rapporten frå Ekspertutvalet får ei heilheitleg handsaming i regjering og Storting*
6. *I tillegg vil Møre og Romsdal fylkeskommune komme med følgjande innspel til departementet:*

- **Innovasjon Norge:** I tråd med forslaget frå ekspertutvalet om å overføre midlar og oppgåver til regionalt folkevalt nivå, ønskjer Møre og Romsdal fylkeskommune at oppgåvene og gjennomføringskostnadene på 553.65 bør overførast frå Innovasjon Norge til fylkeskommunane. Det er fylkeskommunane som har det overordna ansvaret for utvikling og omstilling i regionen, og dette bør sjåast i samanheng med arbeidet elles i regionen.

- **Prosess:** Ved overføring av oppgåver frå statlege etatar til fylkeskommunen blir det viktig at styringssystem og beslutningsstruktur blir gjort smidig, slik at verkemidlane kommer raskt og hensiktsmessig i bruk.

- **Kompetansepolitikk:** Ekspertutvalet legg til grunn at universiteter og høøgskolar bør samarbeider tett med fylkeskommunane om utviklinga av relevante utdanningstilbod. Møre og Romsdal fylkeskommune vil i den samanheng understreke behovet for at styrings- og finansieringssystemet av universiteta og høøgskolane blir innretta slik at det blir lønsamt for dei delta i det regionale samarbeidet.

- **Kollektivtrafikk:** Møre og Romsdal fylkeskommune er samd i forslaget frå Trøndelag fylkeskommune om at ekspertutvalet burde vurdert å samle ansvar for skoleskyss, kollektivtransport og helsetransport. Spesielt med tanke på at det no blir utvikla mobilitetssystem som kan vere tverrsektorielle.

- **Taxi:** Ekspertutvalet kunne ha tatt opp situasjonen innafor drosje med ESA-saka, og betydning av ein sterk regional løyvemyndigheit. Det er viktig at fylkeskommunane beheld løyveansvaret for å kunne integrere drosje i det regionale transporttilbodet.

- **Klima og miljø:** På bakgrunn av erfaringane som er gjort i vassforvaltningsarbeidet vil Møre og Romsdal fylkeskommune trekke fram betydinga av at Miljødirektoratet får eit tydeleg ansvar som fagleg støttespelar for fylkeskommunane.

- **Akvakultur:** Fylkeskommunane bør også få ansvar for driftsplangodkjenning og løyve til akvakultur av matfisk i ferskvatn, begge heimla i akvakulturlova. Fylkeskommunane sit i dag på kompetanse til å ta over desse oppgåvene, og det vil kunne føre til betre ressursbruk og sterkare samordning.

- **Vassforvaltning:** Møre og Romsdal fylkeskommune forventar at regjeringa stiller arbeidet med endringsforslaget frå KLD/OED i bero, og at denne oppgåva blir vurdert saman med andre oppgåver for det regionale folkevalte nivået som ein del av regionreforma.

- **Ressursforvaltning og oljeselskapa:** Fylkeskommunane må bli tatt tidligare inn i prosessen for oljeselskapa sine utbyggingsplaner på norsk sokkel. Regionale myndigheiter må holdast informert om fasane før innlevering av PUD (plan for utbygging og drift) og PAD (plan for anlegg og drift). Det må påleggast utbyggjar å informere regionale myndigheiter om moglegheitsstudiene, konseptstudiene og forprosjekteringa.

Bibliotek: I Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018, er det utvikla ein modell for tildeling av prosjekt- og utviklingsmidlar som skal disponerast i tre hovudområder: felles infrastruktur, arenamidlar og utviklingsmidlar. Ekspertutvalet er ikkje tydeleg på om desse midlane skal overførast i sin heilheit, eller om det gjeld delar av dei. Møre og Romsdal fylkeskommune meiner at ansvaret i sin heilheit bør overførast fylkeskommunen, då dette vil forsterke ansvaret og rolla vi har på fagområdet.

- **Kulturvern:** Det hadde vore ein fordel om mynde til å prioritere og vedta sikringstiltak – innanfor gitte økonomiske rammer – hadde følgt dispensasjonsmyndet. Det vil vere i tråd med ekspertutvalet sin ambisjon om å samle saksfeltet på eitt forvaltningsnivå og gjere det meir oversiktleg. Døme på slike sikringsprosjekt kan vere innsamling/kartlegging av fonnefunn, geofysisk kartlegging av kulturminner under markoverflaten, eller restaurering eller undersøking av skadde lokalitetar. Å overføre tilskotsordningane i si heilheit til fylkeskommunane, vil bidra til ei heilskapleg kulturminneforvaltning.

- **Spelemidlar til idrett:** Møre og Romsdal fylkeskommune støttar ikkje tilrådinga om at kriteria for fordeling av spelemidlar mellom fylkeskommunane bør endrast slik at folketal og befolkningssamansetning blir tillagt høgare vekt. Vi viser her til Trøndelag fylkeskommune si påpeiking av at det er andre faktorar enn fordelingsnøkkelen som har innverknad på anleggsetableringa. Dagens fordelingsnøkkel på spelemidlar bør derfor vidareførast.

- **Bufetat og familievern:** Møre og Romsdal fylkeskommune støttar overføring av oppgåvene til BUFETAT og familievernet.

- **Regional planlegging:** Møre og Romsdal fylkeskommune ser det som særleg viktig at plan- og bygningsloven får inn ein heimel som forpliktar staten ikkje berre til å delta i utarbeidinga regionale planar, men og til å følge dei opp.

- **Heilskapleg samfunnsutvikling:** Møre og Romsdal fylkeskommune ber om at omsynet til heilskapleg samfunnsutvikling i dei nye fylka blir vekta høgare enn sektorane sine særinteresser i den vidare behandlinga av regionreforma og i vurderinga av kva oppgåver som skal overførast frå staten til det folkevalte regionale nivået.

Handsaminga (9 r.f.)

Fellesframlegg: Fylkesutvalet si tilråding.

Fylkesutvalet si tilråding vart vedteken med 9 mot 0 røyster

Rett utskrift

Inger Johanne E. Løeng
konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

ØRSTA KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Gro Anita Bårdseth

Arkivsak: 2018/1207

Løpenr.: 6770/2018

Utvalsaksnr.

47/18

Utval

Ørsta formannskap

Møtedato

15.05.2018

Saka gjeld: **HØYRING - DESENTRALISERING AV OPPGÅVER FRÅ STATEN TIL FYLKESKOMMUNANE**

TILRÅDING TIL VEDTAK:

Saka vert lagt fram utan tilråding

Kopi av ev vedtak sendast til: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-av-rapport-fra-ekspertutvalget-som-har-vurdert-nye-oppgaver-til-fylkeskommunene/id2589218/>

Saksvedlegg:

Høyringsssvar frå Møre og Romsdal fylkeskommune. Vedtak fylkestinget 23.04.2018.

Saksopplysningar:

Kommunal- og moderniseringsutvalet (KMD) har sendt rapporten Regionreformen. Desentralisering av oppgaver fra staten til fylkeskommunene, på brei høyring. Svarfrist er sett til 9. mai. Ørsta kommune har bedt KMD om utsett svarfrist i påvente av eventuell uttale frå formannskapet.

Rapporten er utarbeidd av eit ekspertutval sett ned av KMD våren 2017. Ein presentasjon av rapporten er tilgjengeleg på departementet si nettside:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ekspertutvalg-foreslar-nye-oppgaver/id2588272/>

Utvalet sitt mandat

Utvalet, som vart sett ned etter eit oppmodingsvedtak i Stortinget, fekk i mandat å vurdere overføring av ytterlegare oppgåver og ansvar frå staten til dei nye fylkeskommunane. Det skulle rettast særleg merksemd på ansvar, oppgåver og mynde som støttar opp under fylkeskommunen si samfunnsutviklar-rolle. Generalistkommuneprinsippet skulle leggjast til grunn. Oppgåvefordelinga skulle også ta omsyn til brukarane sine behov, lokalt sjølvstyre og deltaking, samt nasjonale mål.

Utvalet sine retningslinjer for oppgåvefordeling

Utvalet har vidareutvikla Oppgåvefordelingsutvalget sine retningslinjer for fordeling av oppgåver mellom forvaltningsnivåa, og vurdert oppgåver og ansvar etter følgjande fem retningslinjer (s. 9):

1. «Oppgaver bør legges så nært innbyggerne som mulig, men på et så høyt nivå som nødvendig for å sikre en kostnadseffektiv oppgaveløsning
2. Det myndighetsorgan som er tillagt ansvar og beslutningskompetanse for en oppgave, skal også ha fagmiljøet tilknyttet oppgaven og ansvaret for å finansiere utgiftene til oppgaveløsningen.
3. Oppgaver som krever utøvelse av politisk skjønn og vurdering bør legges til folkevalgte organer
4. Oppgaver som krever stor grad av samordning, og/eller oppgaver som har store kontaktflater med hverandre, bør legges til samme forvaltningsorgan
5. Oppgaver som av ulike årsaker ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske forhold, bør være et statlig ansvar. Staten bør ha ansvaret for oppgaver som forutsetter et nasjonalt helhetsgrep for god oppgaveløsning»

Fylkesrådmannen har gitt følgjande vurderingar av saka:

Fylkesrådmannen meiner ekspertutvalet har levert ei svært god utgreiing av kva rolle og kompetanse fylkeskommunane har i dag – og kva potensiale som ligg i det regionale folkevalte nivået.

Ekspertutvalet sine forslag dekkjer godt dei oppgåver som fylkestinget tidlegare har foreslått overført til fylkeskommunane.

Fylkesrådmannen støttar utvalet sine vurderingar av den stadig meir sektoriserde staten. Det er behov for at fylkeskommunane får fleire verkemidlar til å ivareta den samordnande rolla som sikrar at sektorane sine mål og tiltak blir vurdert i forhold til heile fylket sine interesser

og behov.

I ein situasjon der landet framleis skal ha mange små kommunar er også fylkeskommunen si rolle som rettleiar og samarbeidspartnar for kommunane viktig å vidareutvikle. Ekspertutvalet sitt forslag legg til rette for styrking av det regionale samarbeidet.

Fylkesrådmannen støttar dei fem prinsippa for oppgåvefordeling som er lagt til grunn. Desse er i rapporten følgt opp gjennomgåande for alle politikkområda. Det inneber at dei fleste av oppgåvene som blir foreslått overført bygger vidare på det fylkeskommunane allereie har eit ansvar for. Dei nye oppgåvene vil gi oss fleire verkemidlar til å ivareta dette ansvaret. Det vil styrke fagmiljøa våre, og det vil gjere oss meir interessante som samarbeidspartnar for statlege etatar, kommunane, næringslivet og kulturaktørar. Det kan gi meir effektiv og koordinert bruk av offentlege ressursar, gi forenklingar for kommunane, og ikkje minst vitalisere fylkesdemokratiet og gjere det meir interessant å vere med i fylkespolitikken. Fylkesrådmannen er samd med KS i at dersom vi får ei brei gjennomføring av ekspertutvalet sine forslag, vil regionreforma kunne bli ein demokrati-, samordnings-, effektiviserings- og nærleiksreform.

Det vert vist til fylkesrådmannen sitt saksframlegg, som belyser vurderingar innanfor dei ulike politikkområda.

Fylkesutvalet gjorde i møte 11.04.2018, slik innstilling til fylkestinget:

1. *Møre og Romsdal fylkeskommune er einig i dei prinsipp og vurderingar som ekspertutvalet har lagt til grunn i sin rapport for overføring av oppgåver. Fylkestinget viser til dei grunngjevingar som blir gitt av fylkesrådmannen i saksframlegget.*
2. *Dei oppgåvene som blir anbefalt overført vil styrke fylkeskommunane i utøving av rolla som regionale samfunnsutviklarar. Forslaget vil gi fylkeskommunane fleire verkemidlar til å ivareta dei ansvarsområda som allereie ligg til det folkevalte regionale nivået. Det vil styrke fagmiljøa våre, og det vil gjere oss meir interessante som samarbeidspartnar for statlege etatar, kommunane, næringslivet og kulturaktørar. Det kan gi meir effektiv og koordinert bruk av offentlege ressursar og gi forenklingar for kommunane.*
3. *Forslaga frå ekspertutvalet vil bidra til å desentralisere makt, tydeliggjere politisk ansvar og utvikle fylkesdemokratiet.*
4. *Møre og Romsdal fylkeskommune føreset at dei nye oppgåvene til fylka blir fullfinansierte.*
5. *Møre og Romsdal fylkeskommune meiner det er viktig at rapporten frå Ekspertutvalet får ei heilheitleg handsaming i regjering og Storting*
6. *I tillegg vil Møre og Romsdal fylkeskommune komme med følgjande innspel til departementet:*

- **Innovasjon Norge:** I tråd med forslaget frå ekspertutvalet om å overføre midlar og oppgåver til regionalt folkevalt nivå, ønskjer Møre og Romsdal fylkeskommune at oppgåvene og gjennomføringskostnadene på 553.65 bør overførast frå Innovasjon Norge til fylkeskommunane. Det er fylkeskommunane som har det overordna ansvaret for utvikling og omstilling i regionen, og dette bør sjåast i samanheng med arbeidet elles i regionen.

- **Prosess:** Ved overføring av oppgåver frå statlege etatar til fylkeskommunen blir det viktig at styringssystem og beslutningsstruktur blir gjort smidig, slik at verkemidlane kommer raskt og hensiktsmessig i bruk.

- **Kompetansepolitikk:** Ekspertutvalet legg til grunn at universiteter og høgsckolar bør samarbeider tett med fylkeskommunane om utviklinga av relevante utdanningstilbod. Møre og Romsdal fylkeskommune vil i den samanheng understreke behovet for at styrings- og finansieringssystemet av universiteta og høgsckolane blir innretta slik at det blir lønsamt for dei delta i det regionale samarbeidet.

- **Kollektivtrafikk:** Møre og Romsdal fylkeskommune er samd i forslaget frå Trøndelag fylkeskommune om at ekspertutvalet burde vurdert å samle ansvar for skoleskyss, kollektivtransport og helsetransport. Spesielt med tanke på at det no blir utvikla mobilitetssystem som kan vere tverrsektorielle.

- **Taxi:** Ekspertutvalet kunne ha tatt opp situasjonen innafor drosje med ESA-saka, og betydning av ein sterk regional løyvemyndigheit. Det er viktig at fylkeskommunane beheld løyveansvaret for å kunne integrere drosje i det regionale transporttilbodet.

- **Klima og miljø:** På bakgrunn av erfaringane som er gjort i vassforvaltningsarbeidet vil Møre og Romsdal fylkeskommune trekke fram betydinga av at Miljødirektoratet får eit tydeleg ansvar som fagleg støttespelar for fylkeskommunane.

- **Akvakultur:** Fylkeskommunane bør også få ansvar for driftsplangodkjenning og løyve til akvakultur av matfisk i ferskvatn, begge heimla i akvakulturlova. Fylkeskommunane sit i dag på kompetanse til å ta over desse oppgåvene, og det vil kunne føre til betre ressursbruk og sterkare samordning.

- **Vassforvaltning:** Møre og Romsdal fylkeskommune forventar at regjeringa stiller arbeidet med endringsforslaget frå KLD/OED i bero, og at denne oppgåva blir vurdert saman med andre oppgåver for det regionale folkevalte nivået som ein del av regionreforma.

- **Ressursforvaltning og oljeselskapa:** Fylkeskommunane må bli tatt tidligare inn i prosessen for oljeselskapa sine utbyggingsplaner på norsk sokkel. Regionale myndigheiter må holdast informert om fasane før innlevering av PUD (plan for utbygging og drift) og PAD (plan for anlegg og drift). Det må påleggast utbyggjar å informere regionale myndigheiter om mogleghetsstudiene, konseptstudiene og forprosjekteringa.

Bibliotek: I Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018, er det utvikla ein modell for tildeling av prosjekt- og utviklingsmidlar som skal disponerast i tre hovudområder: felles infrastruktur, arenamidlar og utviklingsmidlar. Ekspertutvalet er ikkje tydeleg på om desse midlane skal overførast i sin heilheit, eller om det gjeld delar av dei. Møre og Romsdal fylkeskommune meiner at ansvaret i sin heilheit bør overførast fylkeskommunen, då dette vil forsterke ansvaret og rolla vi har på fagområdet.

- **Kulturvern:** Det hadde vore ein fordel om mynde til å prioritere og vedta sikringstiltak – innanfor gitte økonomiske rammer – hadde følgt dispensasjonsmyndet. Det vil vere i tråd med ekspertutvalet sin ambisjon om å samle saksfeltet på eitt forvaltningsnivå og gjere det meir oversiktleg. Døme på slike sikringsprosjekt kan vere innsamling/kartlegging av fonnefunn, geofysisk kartlegging av kulturminner under markoverflaten, eller restaurering eller undersøking av skadde lokalitetar. Å overføre tilskotsordningane i si heilheit til fylkeskommunane, vil bidra til ei heilskapleg kulturminneforvaltning.

- **Spelemidlar til idrett:** Møre og Romsdal fylkeskommune støttar ikkje tilrådinga om at

kriteria for fordeling av spelemidlar mellom fylkeskommunane bør endrast slik at folketal og befolkningsamansetning blir tillagt høgare vekt. Vi viser her til Trøndelag fylkeskommune si påpeiking av at det er andre faktorar enn fordelingsnøkkelen som har innverknad på anleggsetableringa. Dagens fordelingsnøkkel på spelemidlar bør derfor vidareførast.

- **Bufetat og familievern:** Møre og Romsdal fylkeskommune støttar overføring av oppgåvene til BUFETAT og familievernet.

- **Regional planlegging:** Møre og Romsdal fylkeskommune ser det som særleg viktig at plan- og bygningsloven får inn ein heimel som forpliktar staten ikkje berre til å delta i utarbeidinga regionale planar, men og til å følge dei opp.

- **Heilskapleg samfunnsutvikling:** Møre og Romsdal fylkeskommune ber om at omsynet til heilskapleg samfunnsutvikling i dei nye fylka blir vekta høgare enn sektorane sine særinteresser i den vidare behandlinga av regionreforma og i vurderinga av kva oppgaver som skal overførast frå staten til det folkevalte regionale nivået.

Vurdering og konklusjon:

Det vert synt til fylkesrådmannen si saksutgreiing som belyser problemstillingane omkring desentralisering og oppgaveoverføring i samband med regionreforma og vedtak i fylkestinget 23.04.2018. Høyringsfristen er 9. mai, men ein har bedt om utsett frist. Formannskapet vert invitert til å vurdere ev uttale. Saka vert lagt fram utan innstilling.

Likestillingsmessige sider ved saka:

[Konsekvensar for folkehelsa:](#)

Miljøkonsekvensar:

Økonomiske konsekvensar:

Beredskapsmessige konsekvensar:

Konsekvensar for barn og unge:

Ørsta, 03.05.2018

Wenche Solheim
rådmann

Eldar Rune Øye
assisterande rådmann